

Den Haag, 15 december 2021

Betreft: VNCI reactie op internetconsultatie voorstel actualisatie van energieverduurzamingsplicht

Afzender: Jos Roosen | E: roosen@vnci.nl | T: 06-41129252

Ons kenmerk: BI-21-096

In aanvulling op het VNO-commentaar maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op het voorstel voor de actualisatie van de energieverduurzamingsplicht.

De Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie is een voorstander van de inzet op energiebesparing als belangrijke bijdrage aan het reduceren van CO₂ uitstoot. Het merendeel van de bij ons aangesloten bedrijven zijn complexe bedrijven (zoals gedefinieerd in het Besluit activiteiten leefomgeving) die volgens het voorstel onder de energieverduurzamingsplicht worden gebracht. Waar wij spreken over complexe bedrijven bedoelen wij ook de ETS bedrijven. **Ons commentaar is vooral gericht op de uitvoerbaarheid** van de voorgestelde regels voor deze bedrijven.

Het voorstel brengt meer bedrijven zoals ook complexe bedrijven onder de algemene regels van de energiemodule en heft de uitzondering op voor ETS bedrijven.

Het voorstel breidt ook het doel uit. Naast energiebesparing wordt ook op verduurzaming ingezet. Dat houdt in dat ook maatregelen verplicht worden voor duurzame energieopwekking voor eigen gebruik op eigen locatie evenals maatregelen waarbij energiedragers worden vervangen door dragers met een lagere CO₂ uitstoot.

Maatwerk is cruciaal

Indien complexe bedrijven onder deze algemene regels komen **is de mogelijkheid voor maatwerk cruciaal**. Het voorstel voorziet hierin door artikel 5.16 te laten vervallen. Dit artikel beperkt nu nog de mogelijkheid voor maatwerk. Dat dit daadwerkelijk vervalt is voor ons een belangrijke voorwaarde.

De reden hiervoor is dat maatwerk ruimte biedt voor afspraken met het bevoegd gezag over te nemen maatregelen die passen bij een integrale beoordeling voor het complex bedrijf. Deze integraliteit is van belang in het kader van andere milieueisen die voor een bedrijf gelden alsmede in de context van voorgenomen investeringen in klimaat- en verduurzaming. Investeringen in klimaat kunnen mogelijk een negatieve impact hebben op overige emissies (bijvoorbeeld hogere NO_x emissies bij inzet H₂). Deze effecten moeten kunnen worden gewogen bij de beoordeling van de verplichting.

Verplichting tot energieverduurzaming is niet evenwichtig

De energiebesparing wordt uitgebreid naar verduurzaming waaronder drie mogelijke maatregelen vallen die limitatief zijn opgesomd. Aangezien energieverduurzaming een breed begrip is en ontwikkelingen nog gaande zijn **pleiten wij voor een niet- limitatieve opsomming.**

De huidige formulering verplicht elk van deze drie soorten maatregelen te nemen indien zij aan de terugverdientijd voldoen. Maatregelen als windmolens, zonnedaken of vervanging van energiedragers worden verplicht louter en alleen omdat ze een terugverdientijd van 5 jaar of minder hebben. Die verplichting vinden wij te absoluut gesteld. Ze is uitsluitend gericht op energieverduurzaming en **houdt geen rekening met een integrale benadering met andere domeinen.**

Volgens paragraaf 2.4.1 van de toelichting hoeft men deze maatregelen niet te nemen indien dit niet kan vanwege technische randvoorwaarden of andere regels. De randvoorwaarden komen volgens art 15 a lid 1 onder d in een ministeriele regeling. Wij vinden **dat het besluit zelf een afwegingskader en randvoorwaarden hoort te bevatten.** Overigens kunnen wij zonder zicht op die randvoorwaarden er nu niet op reageren. Wij vragen daarbij aandacht voor andere aspecten waar deze bedrijven rekening mee hebben te houden zoals met veiligheid en met cross media effecten zoals extra luchtemissies. Energie verduurzaming is onderdeel van een totaal streven naar duurzaamheid. Het is van belang **dat gekozen kan worden voor het optimum** waarbij baten en kosten een rol spelen.

Als **voorbeeld** hoe de nu als absoluut geformuleerde verplichting zou kunnen uitpakken noemen wij een windturbine die op een locatie aan de genoemde voorwaarden voor de energieverduurzaming zou voldoen. Zoals eerder betoogd¹ zijn wij geen voorstander van windturbines in de nabijheid van bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt. Zelfs indien er volgens de wetgever geen belemmeringen zijn vanuit omgevings- of arbeidswetgeving, dan nog heeft de exploitant van het complex bedrijf een eigen verantwoordelijkheid voor het al dan niet plaatsen van een turbine op eigen locatie.

“Alle maatregelen worden getroffen” is niet werkbaar

De voorgestelde formulering dat “alle maatregelen ...worden getroffen ” vinden **wij te absoluut en te ruim geformuleerd.** Het is een vergaande verplichting met een open norm. Er is geen beperking opgenomen met betrekking tot de aard van en de mate waarin maatregelen moeten worden getroffen. Het voorstel is **niet proportioneel.**

Daar het begrip “energiebesparende maatregel” niet is begrensd, is er met deze open norm bij een complex bedrijf altijd wel een maatregel te vinden die niet is getroffen. Complexe bedrijven vallen onder regelmatige toezichtregimes. Discussie over al dan niet mogelijke maatregelen komt bij hen dus al gauw in het vizier. Dat kan anders zijn bij niet vergunning

¹ Reactie VNCI op consultatie windturbines

https://www.internetconsultatie.nl/circulaire_windturbines_bij_risicovolle_bedrijven/reactie/baf9ba90-0804-429b-8e9f-bd2b6c927753

plichtige bedrijven waar deze verplichting voor geldt. Voor complexe bedrijven is deze formulering **zonder begrenzing niet werkbaar**.

De onzekerheid over “alle maatregelen” kan bij de huidige formulering alleen worden weggenomen door een maatwerkvoorschrift in de vergunning. Dat betekent dat zeer expliciet omschreven moet worden welke maatregelen zijn uitgezonderd. Gezien de vele innovaties op dit terrein is dat geen wenselijke aanpak. Ook om die reden is een andere omschrijving met een algemeen en voor ieder kenbaar afwegingskader vereist.

Uitvoering van de administratieve verplichtingen onvoldoende afgestemd

De artikelen 5.15a en 5.15b beschrijven welke **gegevens en bescheiden** moeten worden ingediend. Dit is niet passend geformuleerd voor complexe bedrijven en leidt voor hen tot onnodige administratieve lasten. Complexe bedrijven zijn vergunning plichtig en daarmee zijn zij bij het bevoegd gezag bekend. We bepleiten daarom in artikel 5.15a en 5.15b een **onderscheid naar vergunning- en niet vergunning plichtige bedrijven** zodat de uitvoering van de verplichtingen en de informatieverstrekking hierop zijn afgestemd. Het vierjaarlijks moeten aanleveren van hun contactgegevens (onder a en b) is voor hen overbodig. Ook de verantwoording van alle maatregelen voorkomend op een erkende maatregellijst is overbodig (onderdeel c, d en e). Een **dergelijke uitgesplitste verantwoording** is een onnodige administratieve last, zo er al een erkende maatregelen lijst zou komen. Een erkende maatregellijst lijkt voor deze heterogene groep bedrijven een te beperkte aanpak die voorbijgaat aan hun complexiteit en hun inzet op innovatie.

Ook is niet duidelijk wat bepalend is of maatregelen “van toepassing zijn” en op welke grond dit wordt besloten. Bij BREF- BBT documenten is dat wel helder.

De gevraagde gegevens onder f (over het energiegebruik van het afgelopen jaar) **zijn bedrijfsvertrouwelijke gegevens**. Wij maken bezwaar tegen het opnemen van deze gegevens van het voorafgaande jaar in de vierjaarlijkse rapportage.

Overgangsrecht

Lezen wij het goed dat het overgangsrecht inhoudt dat voor complexe bedrijven de nieuwe regels gelden vanaf 1 december 2023? Complexe bedrijven vallen nu niet onder de energiebesparingsverplichting op grond van algemene regels. Dat zou betekenen dat zij tegelijk met het indienen van de rapportage moeten voldoen aan de daaruit blijkende maatregelen. Echter, pas uit de rapportage kan volgen dat maatwerk nodig is. Wij pleiten er daarom voor **de overgangstermijn voor deze bedrijven te verruimen** zodat er nog voldoende tijd is voor bedrijf en bevoegd gezag **om tot een maatwerkvoorschrift** te kunnen komen op grond van de ingediende rapportage.

Indien gewenst willen wij graag bovengenoemde punten toelichten.

Met vriendelijke groet,

Jos Roosen

Vereniging van de Nederlandse Chemische industrie